

Protocol meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

maart 2024

Huiselijk geweld en kindermishandeling komt vaker voor dan in eerste instantie zichtbaar is op school. Gemiddeld heeft 1 op de 30 leerlingen er mee te maken. Huiselijk geweld of kindermishandeling stopt nooit vanzelf en de gevolgen kunnen levenslang merkbaar zijn. Hoe eerder er wordt ingegrepen, hoe groter de kans op herstel.

Inhoud

1. Inleiding	
1.1 Vroegsignalering.....	3
1.2 Professionalisering m.b.t. de Meldcode.....	3
1.3 Aandachtsfunctionarissen.....	3
2. De Meldcode.....	4
3. De stappen in de meldcode - schematisch.....	5
4. De stappen van de meldcode - toegelicht.....	6
Bijlage 1 - Schematische weergave meldcode.....	8
Bijlage 2 - Afwegingskader.....	9
Bijlage 2 - Stappenplan.....	10

1. Inleiding

Op Stad & Esch zijn de leerlingcoördinatoren aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling. De aandachtsfunctionaris werkt bij een afweging altijd samen met een collega of de ondersteuningscoördinator.

1.1 Vroegsignalering

Stad & Esch zet vroegsignalering in door middel van:

- Individuele mentor/coach gesprekken.
- Periodieke oudergesprekken.

Op Stad & Esch wordt vroegsignalering als volgt vormgegeven:

- Signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling worden altijd direct door de medewerker met een aandachtsfunctionaris besproken.
- Signalen worden besproken met de direct betrokkenen.
- Bij signalen van ouderproblematiek (inclusief problematiek van (inwonende) oudere broer/zus) wordt de [schematische weergave meldcode](#) vanaf de eerste signalen toegepast.
- Bij twijfel kan iedere medewerker terecht bij een aandachtsfunctionaris om af te stemmen over de casus en eventuele vervolgstappen.

1.2 Professionalisering m.b.t. de Meldcode

Op Stad & Esch wordt professionalisering met betrekking tot de Meldcode als volgt vormgegeven:

- Medewerkers worden jaarlijks door de aandachtsfunctionarissen voorgelicht over het gebruik van de Meldcode.
- Medewerkers worden periodiek geattendeerd op de Meldcode en er worden hen toegankelijke bronnen aangeboden om het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling te bevorderen.
- De aandachtsfunctionarissen nemen minimaal driemaal per schooljaar deel aan een externe intervisie bijeenkomst.

1.3 Aandachtsfunctionarissen

De aandachtsfunctionarissen hebben verantwoordelijkheden op casusniveau:

- Overlegpartner en coach voor de collega die signaleert, **of**
- Regie nemen over de casus (inclusief de daarbij behorende acties, zoals gesprekken voeren, verslaglegging, overleg met partners, etc.).

Daarnaast hebben de aandachtsfunctionarissen op organisatieniveau de verantwoordelijkheid voor het implementeren, borgen en hanteren van de Meldcode. Daaronder horen in ieder geval:

- Overlegpartner voor collega's.
- Collega's voorlichten over het gebruik van de Meldcode.
- Collega's periodiek attenderen op de Meldcode en bevorderen van kennis gerelateerd aan de Meldcode.
- Zorgdragen voor passende deskundigheidsbevordering op het gebied van de Meldcode voor collega's en zichzelf.
- Informeren van de directie over het gebruik van de Meldcode.

2. De Meldcode

Bij het doorlopen van de Meldcode zijn de volgende belangrijke aandachtspunten van belang:

- Bij signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling moet de medewerker **altijd** contact opnemen een aandachtsfunctionaris om overleg te plegen en afspraken te maken over te nemen stappen.
- Over elke stap die Stad & Esch neemt in het doorlopen van de Meldcode worden ouders/verzorgers/leerling geïnformeerd. Wanneer zij daar toestemming voor geven worden ook externe betrokkenen geïnformeerd. Bij iedere stap moet worden aangegeven welke betrokkenen op welke wijze zijn geïnformeerd.
- Stap 1, 2 en 3 kunnen cyclisch voorkomen, maar deze stappen hoeven niet altijd volgordevol te worden doorlopen. Ook kan het nodig zijn bepaalde stappen herhaaldelijk te zetten.
- Het doorlopen van de Meldcode kan op ieder moment worden beëindigd.
- Bij ouderproblematiek (of problematiek bij oudere broer/zus) wordt altijd de [schematische weergave meldcode](#) toegepast.
- Veilig Thuis mag altijd anoniem geraadpleegd worden.
- Op de volgende pagina's tref je een [schematisch overzicht](#) van de Meldcode aan, gevolgd door een [toelichting](#) bij de verschillende stappen.

Meldcode & AVG

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

3. De stappen in de meldcode - schematisch

Meldcode	Stappenplan
Stap 1 In kaart brengen van signalen	<ul style="list-style-type: none">• De medewerker observeert leerling, ouders/verzorgers en eventuele andere betrokkenen, brengt signalen in kaart en meldt deze bij de leco en aandachtsfunctionaris.• De aandachtsfunctionaris/leco voert indien nodig de kindcheck uit, gaat in gesprek met leerling, gaat in gesprek met ouders/verzorgers en evt. betrokkenen, en registreert bevindingen in het LVS
Stap 2 Overleggen met een deskundige collega en eventueel (anoniem) raadplegen van Veilig Thuis	<p>De aandachtsfunctionaris</p> <ul style="list-style-type: none">• consulteert bij signalen collega's binnen Stad & Esch en voert wanneer nodig (en met toestemming van ouders/verzorgers, leerling en/of wettelijk vertegenwoordiger) overleg met eventuele betrokken instanties• vraagt indien nodig anoniem advies bij Veilig Thuis• vraagt bij letsel, eergeerelateerd geweld of genitale verminking altijd advies bij Veilig Thuis• registreert de bevindingen in het LVS
Stap 3 Gesprek met betrokkenen	<p>De aandachtsfunctionaris</p> <ul style="list-style-type: none">• spreekt af met welke collega het gesprek met ouders/verzorgers gevoerd zal worden• initieert en begeleidt samen met zijn collega het gesprek met ouders/verzorgers en leerling• deelt de zorg met ouders/verzorgers, leerling en eventuele andere (wettelijk) betrokkenen• voegt een gespreksverslag toe aan de registratie in het LVS
Stap 4 Wegen: 5 vragen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling	<p>De aandachtsfunctionaris</p> <ul style="list-style-type: none">• geeft antwoord op de twee basisvragen:<ol style="list-style-type: none">1. Is er sprake van acute onveiligheid (inclusief disclosure)?2. Is er sprake van structurele onveiligheid?• wanneer op een van beide vragen JA geantwoord wordt, is melden bij Veilig Thuis altijd noodzakelijk. Ga in dat geval naar stap 5.• legt de conclusie van stap 4 vast in het LVS <p>Wanneer na het gesprek met de betrokkenen en de professionele weging de vermoedens zijn weggenomen, dan wordt de Meldcode na stap 4 afgesloten.</p>
Stap 5 Beslissen: 1. Melden bij Veilig Thuis 2. Is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?	<p>De aandachtsfunctionaris</p> <ul style="list-style-type: none">• neemt de volgende beslissingen:<ol style="list-style-type: none">1. Is melden noodzakelijk? (bij acuut of structureel geweld, disclosure of onduidelijkheid is melden bij VT noodzakelijk)2. Is hulp bieden (ook) mogelijk? (bij JA op vraag 1 is afstemming over de hulp met Veilig Thuis noodzakelijk).• organiseert helpt indien melden niet noodzakelijk is en betrokkenen meewerken aan de geboden hulp.• monitort of de gegeven hulp afdoende is• gaat bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg met betrokkenen of doet alsnog/weer een melding• informeert ouders/verzorgers en leerling indien tot melding overgegaan wordt• legt de uiteindelijke beslissing vast in het LVS

4. De stappen van de meldcode – toegelicht

Stap 1 – In kaart brengen van signalen

In stap 1 brengen we de casus in kaart en voeren we wanneer nodig de Kindcheck uit.

De medewerker:

- observeert de leerling, ouders/verzorgers en eventueel overige betrokkenen en de onderlinge interactie
- brengt signalen in kaart
- meldt de signalen direct bij de een aandachtsfunctionaris

De aandachtsfunctionaris:

- voert indien nodig de Kindcheck uit (zie bijlage 1)
- gaat in gesprek met de leerling over de zorgen
- gaat in gesprek met ouders/verzorgers over de zorgen
- gaat indien nodig of mogelijk in gesprek met betrokkenen over de zorgen
- registreert de signalen in stap 1 van het logboekitem 'Meldcode' in het LVS en vermeldt daarbij de datum en namen van betrokkenen

Stap 2 – Overleg

In stap 2 vindt overleg plaats met interne collega's en wordt indien nodig Veilig Thuis of een andere deskundige geconsulteerd.

De aandachtsfunctionaris:

- consulteert eerst intern bij collega's en Ondersteunings Advies Team
- voert wanneer nodig en mogelijk (met toestemming van leerling, ouders/verzorgers en/of andere wettelijk vertegenwoordigers) overleg met externe betrokkenen, zoals schoolmaatschappelijk werk, huisarts, betrokken hulpverleningsinstanties, gemeente.
- vraagt indien nodig anoniem advies bij Veilig Thuis
- vraagt bij letsel, eergerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking altijd advies bij Veilig Thuis
- registreert de bevindingen van de consultatie in stap 2 van het logboekitem 'Meldcode' in het LVS en vermeldt daarbij de datum en namen van betrokkenen

Stap 3 – Gesprek met betrokkenen

In stap 3 gaat de aandachtsfunctionaris in gesprek met ouders/verzorgers en/of wettelijk vertegenwoordigers. De leerling is daarbij aanwezig wanneer dit verantwoord is.

De aandachtsfunctionaris:

- spreekt af met welke collega het gesprek met ouders/verzorgers gevoerd kan worden
- initieert en leidt het gesprek met ouders/verzorgers en leerling
- deelt de zorgen met de leerling, ouders/verzorgers en eventuele andere (wettelijk) betrokkenen
- maakt een gespreksverslag en voegt dit toe aan stap 3 van het logboekitem 'Meldcode' in het LVS en vermeldt daarbij de datum en namen van betrokkenen

Stap 4 – Wegen

In stap 4 wordt de aard en ernst van het geweld en/of de verwaarlozing gewogen aan de hand van het afwegingskader.

De aandachtsfunctionaris:

- weegt de aard en ernst van de situatie op basis van de in de stappen 1 t/m 3 verkregen informatie aan de hand van het [afwegingskader](#)
- neemt bij twijfel altijd opnieuw contact op met Veilig Thuis
- wanneer op één van beide basisvragen JA wordt geantwoord, dan is melden bij Veilig Thuis ALTIJD noodzakelijk:
 - 1. is er sprake van acute onveiligheid of disclosure?**
 - 2. is er sprake van structurele onveiligheid?**
- informeert het bevoegd gezag van de school
- legt de bevindingen vast in stap 4 van het logboekitem 'Meldcode' in het LVS en vermeldt daarbij de datum en eventuele namen van betrokkenen

NB: We spreken van disclosure als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen.

NB: Wanneer na het gesprek met de betrokkenen en de professionele weging de vermoedens zijn weggenomen, dan wordt de Meldcode na stap 4 afgesloten.

Stap 5 – Beslissen

In stap 5 worden op basis van de antwoorden op de twee basisvragen en de overige vragen in het afwegingskader uit stap 4 een beslissing genomen over het doen van een melding en/of het inzetten van hulp.

De aandachtsfunctionaris neemt de volgende beslissingen:

1. is melden noodzakelijk?

bij acuut of structureel geweld disclosure of onduidelijkheid is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk

2. is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?

wanneer het antwoord op vraag 1 JA is geweest is afstemming van de hulp met Veilig Thuis noodzakelijk

Bij de beslissing om over te gaan tot een melding zijn 3 normen leidend:

1. melden in ALLE gevallen van acute en/of structurele onveiligheid
2. melding in ANDERE gevallen waarin onvoldoende effectieve hulp geboden kan worden
3. melden als de onveiligheid niet stopt, ondanks geboden hulp

Na beslissing 1 en 2 is het de verantwoordelijkheid van de aandachtsfunctionaris om:

- hulp te organiseren als melden niet noodzakelijk is en de betrokkenen meewerken aan de hulp; hierbij wordt gezorgd voor een warme overdracht
- te monitoren of de geboden hulp afdoende is door in contact te blijven met de ouders/verzorgers en overige (wettelijk) betrokkenen
- bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg te gaan met betrokkenen, hulpverlening en/of Veilig Thuis of alsnog/weer een melding te doen
- de ouders/verzorgers en leerling te informeren als er een melding gedaan wordt.
- de uiteindelijke beslissing vast te leggen in stap 5 van het logboekitem 'Meldcode' in het LVS; vermeld daarbij de datum en eventuele namen van betrokkenen

schematische weergave meldcode

kindcheck

De Kindcheck valt onder stap 1 van het afwegingskader huiselijk geweld en kindermishandeling, behorend bij de meldcode.

De Kindcheck dient te worden uitgevoerd als een volwassene (of adolescent) in een (medische) situatie verkeert die minderjarige kinderen (ernstige) schade kan toebrengen. De aandachtfunctionaris onderzoekt in gesprek met de ouder/verzorger of ze voor minderjarige kinderen zorgen en of deze kinderen veilig opgroeien.

Er zijn signalen van ouderproblematiek

(bijvoorbeeld huiselijk geweld, middelengebruik of ernstige psychiatrische problematiek.)

Is de veiligheid van de leerling in het geding?

Ga in gesprek met de ouder/verzorger:

- Ga na wie naast de ouder/verzorger verantwoordelijk is voor de zorg van de kinderen/jongeren
- Ga na of er nog meer (minderjarige) kinderen bij hen in huis wonen.
- Ga na of het de ouder/verzorger lukt om de kinderen, ondanks de situatie, voldoende verzorging, zorg en veiligheid te bieden.
- Ga na of de ouder/verzorger een (ex)partner heeft met kinderen waar hij/zij regelmatig verblijft.
- Ga na of hij/zij daar hulp bij heeft en of hij/zij (meer) hulp wenst.

Zijn er op basis van de verkregen informatie (nog steeds) zorgen omtrent de veiligheid van de leerling (en eventuele andere kinderen) of mogelijke ernstige schade in de ontwikkeling?

Twijfel

Ja

Nee

Contact Veilig Thuis

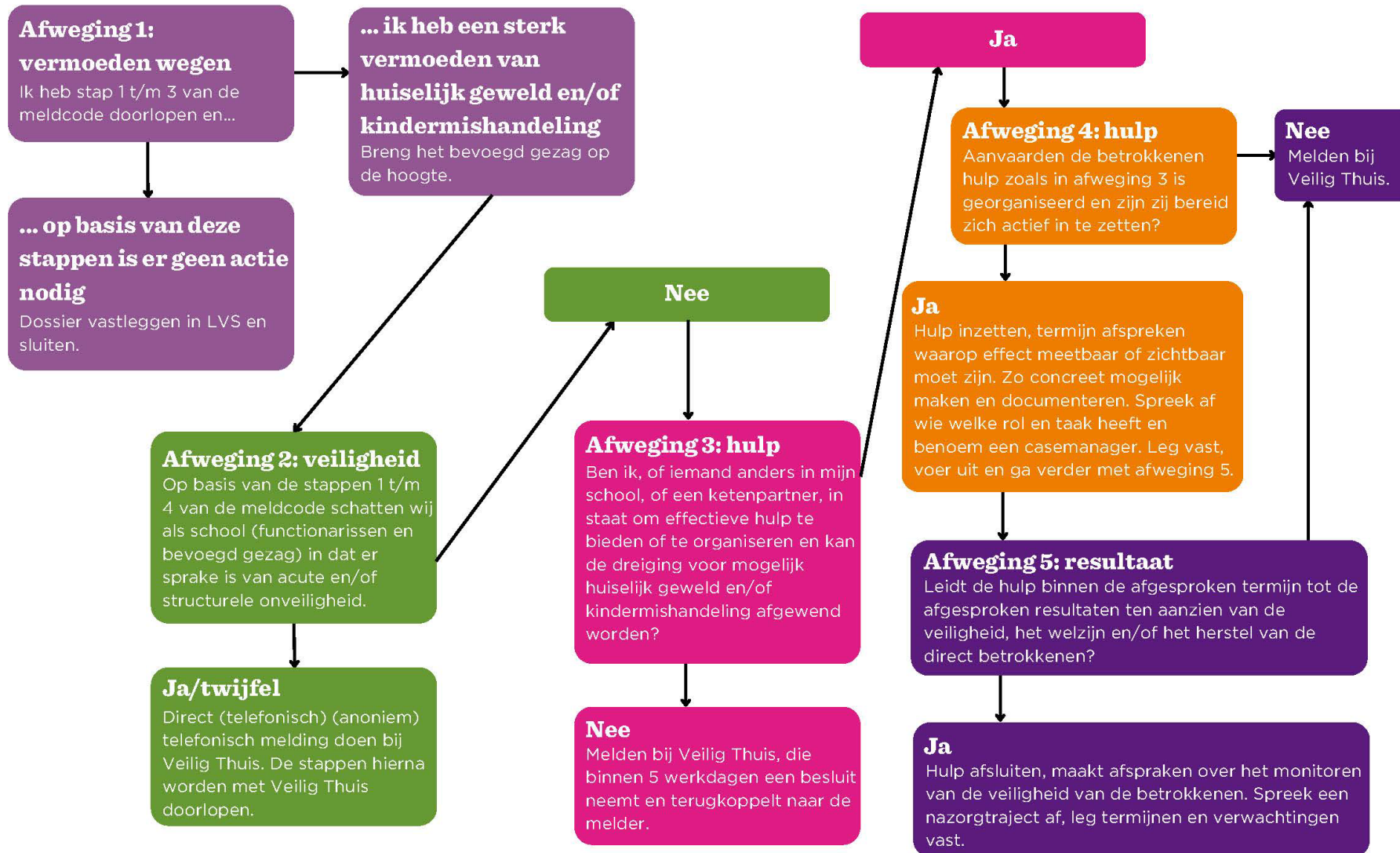
Bespreek de casus anoniem met Veilig Thuis

Sluit af

Rapporteer je bevindingen van de Kindcheck in het LVS

Doorloop de meldcode

afwegingskader

stappenplan

stap 1: in kaart brengen van signalen

- De medewerker observeert leerling, ouders/verzorgers en eventuele andere betrokkenen, brengt signalen in kaart en meldt deze bij de leerlingcoördinator en aandachtsfunctionaris.
- De aandachtsfunctionaris/leerlingcoördinator voert indien nodig de Kindcheck uit, gaat in gesprek met leerling, gaat in gesprek met ouders/verzorgers en evt. betrokkenen, en registreert bevindingen in het LVS.

stap 2: overleggen met deskundige collega en evt. (anoniem) raadplegen van Veilig Thuis

- De aandachtsfunctionaris
- consulteert bij signalen collega's binnen Stad & Esch en voert wanneer nodig (en met toestemming van ouders/verzorgers, leerling en/of wettelijk vertegenwoordiger) overleg met eventuele betrokken instanties;
 - vraagt indien nodig anoniem advies bij Veilig Thuis;
 - vraagt bij letsel, eergelateerd geweld of genitale verminking altijd advies bij Veilig Thuis;
 - registreert de bevindingen in het LVS.

stap 3: gesprek met betrokkenen

- De aandachtsfunctionaris
- spreekt af met welke collega het gesprek met ouders/verzorgers gevoerd zal worden;
 - initieert en begeleidt samen met zijn collega het gesprek met ouders/verzorgers en leerling;
 - deelt de zorg met ouders/verzorgers, leerling en eventuele andere (wettelijk) betrokkenen;
 - voegt een gespreksverslag toe aan de registratie in het LVS.

stap 4: wegen 5 vragen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling

- De aandachtsfunctionaris geeft antwoord op de twee basisvragen:
1. Is er sprake van acute onveiligheid (inclusief disclosure)?
 2. Is er sprake van structurele onveiligheid?
- Wanneer op een van beide vragen JA geantwoord wordt, is melden bij Veilig Thuis altijd noodzakelijk. Ga in dat geval naar stap 5.
 - legt de conclusie van stap 4 vast in het LVS.

Wanneer na het gesprek met de betrokkenen en de professionele weging de vermoedens zijn weggenomen, dan wordt de meldcode na stap 4 afgesloten.

stap 5: beslissen 1) melden bij veilig thuis 2) hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?

- De aandachtsfunctionaris neemt de volgende beslissingen:
1. Is melden noodzakelijk? (bij acuut of structureel geweld, disclosure of onduidelijkheid is melden bij VT noodzakelijk)
 2. Is hulp bieden (ook) mogelijk? (bij JA op vraag 1 is afstemming over de hulp met Veilig Thuis noodzakelijk).
- organiseert hulp, indien melden niet noodzakelijk is en betrokkenen meewerken aan de geboden hulp;
 - monitort of de gegeven hulp afdoende is;
 - gaat bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg met betrokkenen of doet alsnog/weer een melding;
 - informeert ouders/verzorgers en leerling indien tot melding overgegaan wordt;
 - legt de uiteindelijke beslissing vast in het LVS.